

Про козака Федора Вовка

Про козаків-характерників написано чимало наукових, художніх, поетичних творів та легенд, тому що ці люди були справжньою загадкою для істориків, дослідників, та й просто пересічних громадян. Їхня діяльність та особистості завжди оточувалися таємницями та легендами, у яких більш прославлялася схильність характерників до чаклунства

та перевтілення. Легенда про козака Федора Вовка розкриває постать вояка з боку його звичного життя, благородного серця та самовідданості за життя найдорожчих йому людей.

Безліч давніх та не дуже історій минають нас та залишаються осторонь, однак цю я дуже давно почула від бабусі своєї свекрухи - Вовк Мотрони Володимирівни. За її словами, те, про що розповідає ця оповідь, відбувалося насправді, та хтозна...

Сивий козак-характерник на ім'я Федір Вовк проживав своє самотнє життя на пасіці в оточенні одних лише повільних і гомінких бджіл десь неподалік нинішнього Кривого Рогу. Любив він свою пасіку, степ, на галявині в якому й виріс будинок Федора; буяння ковили, такої ж сріблястої як і голова діда. Дні свої проводив на невеличкому городі, де росли буряки, квасоля, кабачки, баштан... Такий собі середньостатистичний набір людини зі своїм господарством. Готуючись до холодних і виснажливих зим, Федір робив соління, сушив яблука та груші на узвар, й усілякі різні запаси — усе, щоб не залишитися голодним у цей важкий період року. Були в козака й качки з курами, яких він намагався розводити. Заправляв цією бригадою красень-півень із гордіво піднятою головою, який був у господарстві за годинника.

Так би й минали роки — у роботі та домашніх клопотах — от тільки все його не полишали спогади про важке дитинство та перебування на Січі. Ранні роки Федора були безрадісними, адже хлопчиком він залишився сиротою, і це й без того тяжке сирітство пройшло у наймах, сповнених постійною виснажливою працею. Там йому дуже сподобалося доглядати за кіньми, і не було в нього більшої радості, аніж залишитися з ними вночі коло багаття та слухати, як великі чотириногі тварини замість сну перегукуються між собою. А людей хлопчик не любив — натерпівся від них.

Коли вже з підлітка Федір виріс у статного парубка, то подався на Січ. Там писар і записав його під прізвиськом Вовк, адже хлопець виявився некомпанійським та тримався осторонь від людей. Козаком хлопець виявився хоробрим, і не зважаючи на свою відлюдність, поважав товариство, до якого

вступив. Федір загартував своє тіло у боях, та старі рани, тихенько ниючі, боліли на погоду, коли той вже осів на пасіці.

Одного разу на Кизикерменському шляху знайшов старий Федір хлопчика та дівчинку, яких супроводжувало маленьке цуценятко. Дорослих поряд із дітьми не було, а самі вони, окрім того, що голодні, нічого більше не говорили — навіть свої імена. Трохи повагавшись, Вовк забрав усіх трьох із собою. Він насправді радів, адже любив дітей, а сиріт, що залишилися один на один із жорстоким і дорослим життям, у ті роки було чимало. Хлопчика старий назвав Данилом, а дівчинку — Мотрею. Малеча допомагала козаку в господарстві, зростаючи поряд зі старіючим дідом, а він наче переживав свою другу молодість.

Прошло близько десяти років. Вік наших героїв змінився, і якщо Федір ще сильніше постарів лицем, то діти з гідких каченят вирости у гарних лебедів: Данило, якого козак вчив своєму військовому мистецтву, виріс у статного та сміливого хлопця, і по стопам вітчима відправився на Січ за битвами та пригодами, а Мотря стала справжньою красунею і була чудовою господинею.

Женихи приходили свататися до ладної дівчини. З одним таким виникла взаємна любов. Звали молодика Василь Книш, і він також виявився козаком. Молодята побралися, і вже встигли народити двійко малих діточок, для яких Вовк став дідусем.

Та ось невсипуще козацьке життя покликало Василя знов, адже вороги не дримали, і Мотрі довелося спорядити свого чоловіка на Січ.

Щось пішло не так, і копита ворожої армії вже войовничо вистукували біля вікон хутора поряд із пасікою, де жила молода мати зі своїми дитинчатами. Ось-ось заберуть і Мотрю, і малечу, та продадуть у неволю, на ярмарку в Кафі.

Старий Федір не міг цього допустити, і характерник враз перекинувся на старого вовка з попелистим хутром, а доньку з онуками перетворив на тендітну горлицю та диких маленьких голубів; хутір же зробив невидимим. Ще довго у тому місці можна було почути, як Книш кличе своїх дітей і кохану, але у відповідь доносилося лиш туркотіння голубок.

Сивий вовк же ще довго жив у степових хащах, які розкішно буяли поруч, та ніхто так і не дізнався про те, що раніше цей дикий звір був людиною, що була здатна на все заради порятунку близьких.

Вовк Ольга Миколаївна, бібліотекар бібліотеки-філіалу № 18

КЗК «Міська бібліотека для дорослих» КМР м. Кривого Рогу